

Genesis 37 — Josefovy sny a prodání do Egypta

Jako inspiraci možno použít i kázání na tento text http://louny.evangelnet.cz/kazani/gn37_2-11.html

Postřehy pro učitelku

- "Josef přinášel svému otci o svých bratrech zlé zprávy." Josef je nejmladší, nikdo už není „pod ním“, nemá nad kým vyniknout. Jediná možnost tak pro něj je spojení s dospělými — s vlastním otcem.
- Z vyjádření se nedá úplně poznat, zda si Josef zlé zprávy vymýšlel, nebo to byla pravda. Z předchozích kapitol však víme o špatnostech, které jeho bratři prováděli. A na druhou stranu, dále snahu Josefa své bratry najít a donést jim jídlo. Spíše si asi nevymýšlel, ale nejde to říct jasně. Více méně každé žalování trochu vytrhává z kontextu a sděluje jen tu nejhorší část.
- Text nehodnotí, zda je Josefovo žalování správné nebo špatné. Má dítě více „držet basu“ se sourozenci nebo s rodiči? Z pohledu rodičů je samozřejmě výhodné, pokud mají o svých dětech informace. Ale dítě se také velmi brzy stává součástí vztahů se „sobě rovnými“. Jako „žalobník“ je pak pro něj zrádce. Co je správnější? Asi to nelze rozhodnout. Kdo má mezi dětmi slabé postavení (jako nejmladší Josef) nemá moc jinou možnost, než se opírat o dospělé. Ve většině Genesis si můžeme všimnout, že text nedává ponaučení, co je dobré a co zlé, ale spíše popisuje, jak prostě věci chodí. Pro děti jsou hodnotné i takové informace; ne jen, co je dobré a zlé, ale jak věci prostě chodí.
- Josef je „vzorák“. Takové máme sklon odepsat, i nás samé asi malý žalobník Josef dráždí. Jákobovy životní kotrmelce jsou nám asi bližší. Bůh však nemá rád hříšníky proto, že je jejich život zábavnější, barvitější, ale prostě proto, že se nad nimi slitovává, nechce je zahubit. Na Josefovo přikladu ukazuje, že je dobré být slušný — Josefovi se pak bude dařit jak v Egyptě, tak na dvoře faraona, právě pro jeho přestnost. A jeho život bude ještě dobrodružnější, než jeho bratrů. Přestnost přisobí v životě potíže a zavádí do nezvyklých situací, jen tyto „trable“ člověk nesmí přijímat s mrzutou ublížeností.
- Na Josefovi je překně vidět, jak je vše u člověka narušeno hříchem. Poslouchá otce — ale tak, že udává na své bratry. Taková věc se nikdy neděje bez jistého osobního zadostiučinění. Má sny od Boha — ale cítíme, že je asi nesděluje bez špetky pýchy a povýšenosti, i když to třeba ani sám neví. Josefovi je sedmnáct, je na sklonku puberty a my si můžeme vzpomenout, že v tomto věku i dobré přesvědčení, dobrý záměr a dobrý skutek má skoro vždy tak trochu rozměr klackovitosti. Člověk též tehdy jedná se schopnostmi dospělého, zcela bez jeho zkušeností, nemůže svoje jednání poměřit, opravit podle toho, jak dříve s něčím podobným dopadl.

- "Izrael Josefa miloval ze všech svých synů nejvíce“ — preferovat některé z dětí je vždy chyba, ať se tomu nelze vždy ubránit. ?lov?k však aspo? nesmí dávat v?c najevo. Jákob (Izrael) opakuje chybu svých rodičů (Izák miloval Ezaua, Rebeka Jákoba). Barvy na látky m?ly v Jákobov? dob? cenu zlata, n?kdy i vyšší. Také složit? utkané oble?ení bylo drahé až mimo naše p?edstavy.
- Josefovy sny: Vtipné je, jak je Josef ohlašuje. ?íká „slyšte, prosím“, zároveň jde o sny, které nepochybn? musí jeho bratry dráždit. Druhá v?c je, že v Genesi B?h ?asto promlouvá ve snech (t?eba „Jákob?v žeb?ík“). Jákob si však podle všeho sv?j sen nechává pro sebe. Op?t se tu mísí Josefovo nepochybné poslání od Boha a jeho pýcha. Nemusíme se mýlit v tom, že jsme výjimeční, pokud si však chceme ušet?it narušení vztah? s druhými, nemusíme se o tom ší?it. Že byl sen do Boha, tomu nasv?dčuje i že na n?j Jákob nep?astal myslet, i když Josefa nejd?íve ok?íkl.
- Josef poslouchá svého otce nad rámec svých povinností, když bratry nenejde v Šekemu, kam m?l jít, hledá je až v dótanu. Je sice pyšný, ale má zároveň i starost o své bratry.
- "Uvidíme, co zbude z jeho snů.“ Tato ?e? bratr? naznačuje, že tuší, že na Josefových snech p?eci jen n? co bude. Krom? oby?ejného vzteku se asi i chtějí pojistit, že se sny nenaplní.
- Ruben?v pokus o záchranu Josefa ukazuje, že se zlem/h?íchem nemá cenu d?lat kompromis. Ruben si chce asi p?ed bratry zachovat tvá? a vypadat ještě dostatečně „drsn?“. Rúben jako prvorozený m?l právo bratr?m prost? rozkázat, a? Josefa nechají. Dobré úmysly není t?eba nijak maskovat a zaobalovat — pak ?asto vyjdou úpln? jinak. D?kazem je Juda, který možná Rúben?v rozkaz pochopil tak, že se prost? mají bratra zbavit nekrvavou cestou. Zatímco Ruben tu jedná jako dobrý ?lov?k, který ale nemá v?li dobro prosadit, Juda jako alibista, zlý ?lov?k, který si nechce špinit ruce. Rozhodování t?chto dvou bratr?í je typické pro to, jak lidé nejb?žn?ji h?eší: Na dobré nemají odvahu, dotáhnout zlé v?ci do konce také ne. Ud?lají tedy nej?ast?ji n?jaké poloviční zlo, které je však ve skutečnosti zlo celé.
- Plán bratr? zbavit se konkurence v podob? Josefa fatáln? selže. Místo aby jim Josef ustoupil z p?ímé cesty k otci, ztratí v Josefovi práv? tu cestu k otci. Kdyby Jákob vid?l, že mají bratr?i jeho oblíbeného Josefa rádi, m?l by rád i je. V tomto je Josef p?edobrazem Krista. Ti, kte?í k?ižovali Krista, mysleli, že stojí mezi nimi a Bohem, že jim p?ekáží. Ve skutečnosti je víra v Krista, láska ke Kristu jediná cesta k jeho Otci v nebesích.
- "Sestoupím za synem do podsv?tí.“ – je v tom možná vtip, Egypt byl n?kdy vnímán jako podsv?tí a na konci p?íbh?hu skutečně Jákob za synem do Egypta sestupuje.

Odkaz na pracovní list

[05 Josef a jeho bratr?i](#)

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[Genesis 37](#)